

MYSIGA HAMPSTEAD & CAMDEN TOWN

LONDONS BÄST BEVARADE HEMLIGHETER

Nordvästra London är en särskild enklav av lugn och avslappnad sofistikation. Fjärran från souvenirjägarna vid Leicester Square och hetsen i The City står den här delen av staden – från Hampstead i norr till Camden Town i sydöst – för ett koncentrat av brittisk mysighet.

TEXT MADELEINE JOSTEDT ULRICI

Gränderna som skär genom Hampstead High Street är många. Här ljuvliga Flask Walk.

Gastropub och anrik ölstuga - The Holly Bush i Hampstead är ett absolut måste!

Det kuperade Hampstead är fullt av smala, vindlade gränder och oväntade upptäckter.

Vid Camden Lock kan man ta en kanalbåt på Regent's Canal genom Regent's Park och Little Venice.

På Hampstead High Street trängs exklusiva modeboutiquer med rustika stenugnsbagerier och hipa krogar.

Kenwood House var hem åt earlarna av Mansfield på 1700- och 1800-talen. I dag är det öppet för allmänheten och hyser en berömd konstsamling.

”Jag håller mig till höger, svänger in på Eton Avenue, stannar till på den lilla piazzan som gör hela skillnaden och andas djupt”

Jag lämnar hetsen i West End med buss 13 från Orchard Street nära Oxford Circus, i nordvästlig riktning mot Golders Green. Sätter mig där uppe och leker turist. Eller Harry Potter i tredje filmens berömda ”Knight bus” – den lila trippeldäckaren som går genom tid, rum och alla andra upptänkliga dimensioner. För trots att jag närmar mig trettiosju och har gjort det här säkert hundra gånger förut, har Londons dubbeldäckare fortfarande samma förbarnsligande effekt på mig – i hemlighet förstås.

Det av Rolling Stones besungna St John's Wood svi-schar förbi, den stora centralmoskén likaså med kupol och mänskära i äkta guld, och omgivningarna blir allt grönare och husen allt fräschare. I korsningen mot bullriga Finchley Road, vid den malplacerade puben i schweizisk alpstil – Swiss Cottage – hoppar jag av, en dryg kvart efter att jag klev på. Jag håller mig till höger, svänger in på Eton Avenue, stannar till på den lilla piazzan som gör hela skillnaden och andas djupt. En klar, frisk septemberluft. Stimmet är bakom mig och framåt – bara helg.

Hajken bär åt nordost, genom de snirkliga gatorna i fashionable Belsize Park. Här ses filmstjärnorna skjutsa barn till skolan på löpande band utan att någon större notis tas om dem, precis som ingen höjde på ögonbrynen när Oasis-

bröderna Gallagher pucklade på varandra här för öppen ridå när det begav sig, eller när Gwyneth Paltrow och Chris Martin drev grannarna till vansinne med ständiga renoveringar av sitt lavendelblå townhouse under mitten av 00-talet. Och bland alla dessa märktes en och annan fattig student, vars enda lyx bestod av ett ekologiskt pink lady-äpple i veckan. Då var det jag, i dag är det någon annan. Visst är allt sig likt.

Jag siktar mot Hampstead och träffar min gamla pojkvän Alex, född och uppvuxen här i ”the village”, som de invigda säger.

– Ses vi på The Holly Bush?

Självklart gör vi det. Alla restriktioner är släppta, och idel umgängessugna stoutkonnässörer strömmar in genom de tunga trädörrarna på den anrika ölstugan, numera gastropub, på toppen av pittoreska Holly Hill. Doften är välbekant och serveringspersonalen charmigt Gordon Ramsay-kolerisk denna fredag eftermiddag, även om trakten faktiskt är Jamie Olivers. Det är hans hus som ligger några dörrar bort, och hans guldlöckiga barnaskara som handlar bröd varje morgon tvärs över gatan, på exklusiva stenugnsbageriet Paul.

Alex är liksom många andra härifrån av judiskt ursprung. Hans far- och morföräldrar slog sig ned i Hampstead och Highgate efter att ha överlevt Förintelsen, och den judiska prägel är påtaglig i allt ifrån namn till språkliga uttryck och matrader. ”Friday night dinner” är närmast en given punkt i Hampstead-bons kalender, och medvetande och

lyckönskningar om ”shabbat shalom” – god sabbat på hebreiska – hörs högt och lågt i dag, från kaféer, restauranger och ute på gatorna.

Redan på 1720-talet kommenterade Daniel Defoe hur den judiska kulturen verkade ha fått ett särskilt fäste i den här delen av staden. Ett av de mer berömda exemplen i modern tid var Sigmund Freud, som flydde det nazistockuperade Wien och slog sig ner på pittoreska Maresfield Gardens, som blev hans sista adress och i dag hyser det välbesökta Freud-museet.

Det känns så klart väldigt trevligt att folk uppskattar ens kultur, tycker det israeliska paret Adi Roth och hans flickvän Dinorah Kirschenboim från Haifa, även om de inte ser sig själva som praktiserande judar. Dinorah är utbytesstudent, och Ari är här och hälsar på. Att de har sökt sig till Hampstead i dag har en del att göra med det breda utbudet i köksvåg:

– Saknar man någonting hemifrån är det bara att åka hit, så hittar man det tveklöst, menar Dinorah.

Nej, det är ingen risk att man går hungrig i Hampstead Village, vare sig det gäller judiska, syd- eller centraleuropeiska eller riktigt urbrittiska paradnummer. För att hinna smaka sig igenom alla prisbelönda småhak längs med huvudgatan och dess tvärgående små gränder hade man behövt en månad, minst.

Den judiska prägel är tydlig i nordvästra London. Här en klassisk salt beef baget.

Camden Market har över 1000 butiker och stånd och är ett epicentrum för avantgardets mode.

Sångerskan Amy Winehouse levde och dog i Camden Town. En bronsstaty av henne uppfördes på Camden Market 2014.

”Som Londons största marknad har Camden Market över tusen butiker och stånd och välkomnar över 28 miljoner besökare varje år”

Men ännu en hel värld av smaker väntar drygt fyra kilometer härifrån. Den heter Camden Town och gör sig allra bäst en lördag.

Så allra först: kaffe. Gemytliga La Gaffe på Heath Street erbjuder både prisbelönt mat och husrum, men frukost jagar jag gärna rätt på själv längs med Hampstead High Street i småregnet. Lotten faller på belgiskinspirerade Le Pain Quotidien, på hörnet där Pond Street möter South End Road. Jag reflekterar över att det var just här som den legendariska bokhandeln The Booklover's Corner låg en gång. Att det var här George Orwell satt i mitten av 1930-talet och skrev om eftermiddagarna, kanske på sin tredje roman ”Leve aspидistran”, som kom till under hans tid i Hampstead. Faktiskt bodde han exakt här, en trappa upp.

En välrostad kopp arabica-blend senare, vederkvickt av en ovanligt tillfredsställande hallon- och chiafröpudding med drakfrukt och vilda bär, kan lördagspromenaden börja. En snabb titt på Hampstead Covered Market, där lokala producenter varje lördag säljer sina ostar, charkuterier och sötsaker men också mer matiga delikatesser ifrån större delen av Europa med tonvikt på franskt, spanskt och grekiskt. Dagens första försiktiga solstrålar träffar mig i ansiktet när jag börjar min vandring nerför Haverstock Hill, genom pastelliga Belsize Park och Primrose Hill med målet Camden Town – punkens födelseplats, sångerskan Amy Winehouses sista hemvist och plantskola för modets avantgarde.

Som Londons största marknad har Camden Market över tusen butiker och stånd och välkomnar över 28 miljoner besökare varje år. På 1960-talet blev smågigen på kulturförklarade haken Dingwalls och The Roundhouse startskottet för en ny musikscen, med mytomspunna spelningar av bland andra Sex Pistols och Blondie på meritlistan. I takt med musikens utveckling präglades också modet av nya ideal, och Camden blev snabbt epicentrum för alternativa strömningar och för heta unga designer att pröva sina vingar.

Den ännu påtagliga kombon punkig ruffighet med superaktuella trender, välbemidlade turister och studielånstygda studenter, trendigt mode som möter traditionellt hantverk och mattrender från världens i princip vartenda skrymsle gör verkligen Camden Market till en helhetsupplevelse i en kategori för sig. Det perfekta läget invid Regent's Canal och slussen Camden Lock inbjuder dessutom till eskapistiska turer på kanalbåt genom Little Venice en bit därifrån – pricken över i en solig dag.

Bredvid bronsstatyn av Amy Winehouse plockar en pärlprydd äldre dam med page och Barbourjacka en sten ur skon. Stödd av sin lika stilsäkra man får helt enkelt de båda, tillsammans med Amy, stå modell för platsens självklara budskap: att allt och alla har en plats i Camden Town.

Men det kan man också säga om Hampstead Heath, det numera naturreservatklassade grönområdet som kommit att

kallas ”Londons lungor”. Parken sträcker sig över 320 hektar och förbinder Hampstead med Highgate norrut. Redan i slutet av 1700-talet lockade Hampstead Heath Londonbor ur alla samhällsskikt med sina hälsobringande egenskaper och sin vilda skönhet. Man drack brunn och badade i de små sjöarna, hade picknick på kullarna och flög med drakar över ängarna. Det var här som målarna John Constable och Thomas Gainsborough hittade sina motiv, och det var även här som C S Lewis inspirerades att skriva böckerna om Narnia. Från Parliament Hill i sydost, Londons högsta punkt, ser man hela staden – en utsikt som är skyddad i brittisk lag.

Och än i dag är Hampstead Heath den självklara söndagsutflykten för många. Det finns en mängd pubar i närheten, men många väljer att ta med sig en picknickkorg, hemmafyllt eller färdig, från någon av butikerna i Hampstead Village.

– Hösten är vår mest intensiva period, berättar Philip Matthews, ägare till Hampstead Butcher & Providore på Rosslyn Hill.

Mitt i jaktsäsongen, och med både Thanksgiving och jul som närmar sig tar man upp beställningar för fullt.

– Det här är den bästa tiden på året för foodies, intygar han och räcker över vår välfylla lunchkorg med Montgomery Cheddar, Yorkshire Blue, Brie de Meaux, engelsk skinka, chorizo och Finocchiona-salami.

– Enjoy the Heath, nickar han glatt.

Men jag tar vägen om St-John-at-Hampstead, den lilla kyrkan på Church Row där det faktiskt har funnits en församling sedan år 986 (!). Till skillnad från i svenska kyrkor är det fullsatt varje dag. Kyrkklockorna spelar psalmer vid middagstid, och kyrkogården är en populär plats att slå sig ner på, oavsett grad av andlighet i tanke och uppsåt.

Jag strosar vidare uppåt till det praktfulla Kenwood House, i norra utkanten av Hampstead Heath. Det för turister ganska okända slottet var tidigare hem åt earlarna av Mansfield och hyser en sensationell konstsamling, med bland annat Rembrandts berömda ”Självporträtt med två cirklar”. Här finns även några av Storbritanniens mest välbevarade 1700-talsinteriorer och platsen används ofta för filminspelningar. ”Notting Hill” från 1999 med Hugh Grant och Julia Roberts har till exempel flera scener härifrån, liksom ”Förnuft och känsla” med Emma Thompson och Kate Winslet från 1995.

2017 sattes Hampstead på kartan för en bredare publik med feelgood-komedin ”Hemma i Hampstead”, med Diane Keaton och Brendan Gleeson i huvudrollerna. Filmen är baserad på den verkliga historien om hemlöse Harry Hallows som bosatte sig på Hampstead Heath och till slut fick besittningsrätt till sin ockuperade tomt. Rolig, charmig och funkar faktiskt nästan som en guidebok över trakten!

Förutom Hampstead Village och Hampstead Heath stöter man även på den berömda Highgate Cemetery i filmen, där bland andra Karl Marx ligger begravd. Londons största kyrkogård är något av en vallfartsort för hängivna fans från hela världen, men numera också klassad som kultur- och naturreservat. Det är en lätt surrealistisk och filmisk känsla över stället. Suggestiv planritning och arkitektur, tusentals gravmonument i nygotisk och antik stil, alltsammans övervuxet och förvildat – det känns som en plats ur fantasyvärlden.

Och kanske är det just det som lockat så många att vilja vila här? Sex Pistols manager Malcolm McLaren ligger på Highgate, liksom popstjärnan George Michael och den ryske tidigare officeren Alexander Litvinenko, som förgiftades med polonium 2006 och dog i London. Levande eller död vill man helt enkelt vara här, känns det som. De som bor i Hampstead, Highgate, Belsize Park eller Camden lämnar ogärna sitt ”village” om de inte måste. Och de som någon gång har hälsat på kommer nästan alltid snabbt tillbaka.

Kombon av punkig ruffighet och superaktuella trender är tydlig i Camden.

Hampstead Covered Market säljer mathantverk med betoning på franskt, spanskt och grekiskt.

Egyptiska avenyn på Highgate Cemetery med gravmonument i nygotisk stil.

GUIDE/NORDVÄSTRA LONDON

SE & GÖRA

HAMPSTEAD HEATH MED KENWOOD HOUSE

1. Arkitektonisk prakt

Sedan slutet 1700-talet har parken som kallas "Londons lungor" försett både Londonbor och turister med hälsobringande vatten, kreativ inspiration och stans bästa utsikt. Godset Kenwood House är ett givet utflyktsmål med praktfulla interiörer, konst i världsklass och en mysig uteservering. hampsteadheath.net

HIGHGATE CEMETERY

2. Gotiska dödsmonument

Kyrkogården som även är naturreservat, skulpturpark och vallfartsort för fans från hela världen. Här ligger bland andra Karl Marx, George Michael, Alexander Litvinenko och Malcolm McLaren. Öppet varje dag 10–17. highgatecemetery.org

ÄTA & DRICKA

THE HOLLY BUSH

3. Anrik gourmetpub

Ett besök i Hampstead är aldrig komplett utan ett strövtåg genom gränderna på Holly Hill och Mount Vernon. Puben The Holly Bush är troligen en av de i särklass mysigaste i hela England. 22 Holly Mount hollybushpub.co.uk

VILLA BIANCA

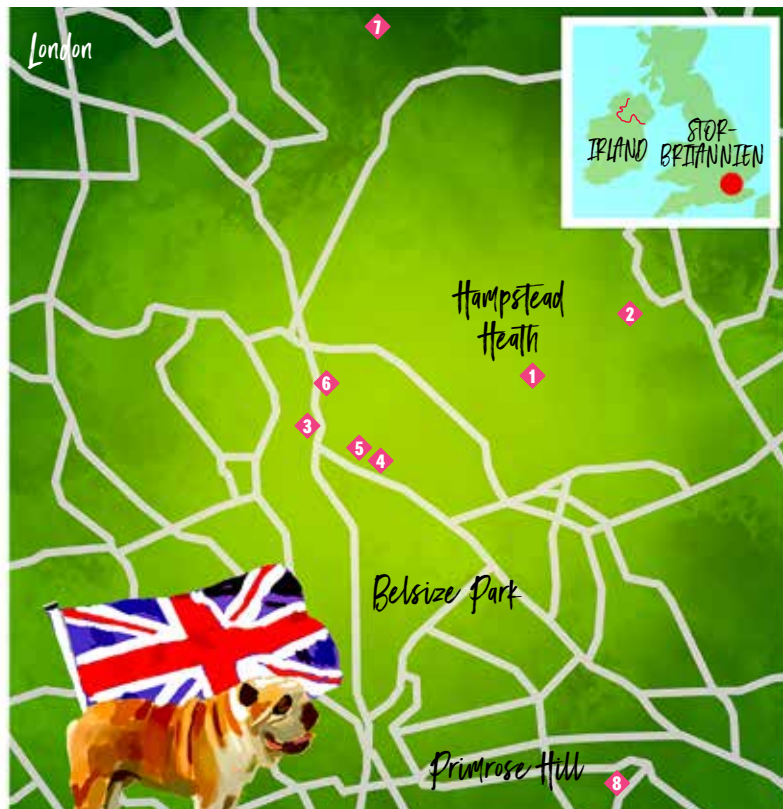
4. Klängrosor och utsökta viner

Här äter Diane Keaton lunch med sin slippriga advokat i komedin "Hemma i Hampstead", och Villa Biancas ljuvliga, blomsterinramade veranda är verkligen värd ett besök. Missa inte deras tagliatelle al tartufo – vinlistan är en dröm. 1 Perrins Court villabiancagroup.com

LA CRÊPERIE DE HAMPSTEAD

5. Legendariska crêpes

Köerna till Hampsteads tidigare ambulansstolthet är berömda. Efter 30 års framgångar har La Crêperie de Hampstead kommit att bli ett landmärke i London, både för söta och för mer matiga upplevelser. Få saker klår deras crêpes Suzette! 77 Hampstead High Street hampsteadvillagelondon.com

KARTA: TOM FÄHRELL

BO BRA

LA GAFFE

6. Italiensk charm

Familjeägda La Gaffe är både hotell och restaurang, med mysiga rum för dryga tusenlappen och en meny som lockat både filmstjärnor och kungligheter sedan 1960-talet. 107–111 Heath Street lagaffe.co.uk

IOLANTHE

7. Gammaldags b&b

Rosenomgårdat litet bed & breakfast bara några minuter ifrån Hampstead Heath – ett utmärkt alternativ för den som vill åt lugnet i storstaden. Vid det hemtrevliga frukostbordet stiftar man ständigt nya bekantskaper. Dubbelrum från 1 030 kronor per natt. 86 Wildwood Road iolanthe.co.uk

SHOPPING & NÖJEN

CAMDEN MARKET

8. Avantgardets centrum

Över tusen butiker och stånd, mat från hela världen och Regent's Canal alldeles intill. Här föddes punken. Öppet varje dag från klockan 10 till "sent" – även under Bank Holidays. Camden Market, Camden Lock Place camdenmarket.com

RESFAKTA

Resahit: Flyg är det snabbaste och billigaste sättet att ta sig till London. Ryanair och Easyjet har över 20 dagliga direkflyg från Sverige och Köpenhamn. Stansted är bästa flygplatsen, med direkttransfer till Golders Green med Stansted Express. **Bästa tiden:** Året runt.

Tidsskillnad: –1 timme.

Språk: Engelska.

Valuta: Brittiska pund (GBP).

Prisnivå: Ungefär som i Sverige. London har index 94 mot Stockholms 100 på Forex storstadsindex.

Ta dig runt: Till fots, med buss eller tunnelbana (12 minuter från centrala London till Hampstead Station med Northern Line).

Läs mer: visitlondon.com/things-to-do/london-areas/hampstead